

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

DUMINICA A 17-A DUPĂ RUSALII (a Cananeencei)

ADUCEREA MOAȘTELOR SF.
SFÎNȚIT MUCENIC IGNATIE
TEOFORUL; SF. MC. FILOTEI

Pericopa Evanghelică din Duminica aceasta (Matei 15, 21-28) ne descoperă în chipul femeii cananeence un model pilduitor de credință puternică, de smerenie sinceră și de rugăciune stăruitoare, iar pe de altă parte ne arată puterea dumnezeiască a Mântuitorului Hristos, Care plin de milostivire ascultă rugăciunea acestei femei, îi apreciază credința ei mare și vindecă pe fiica acesteia care era chinută acasă de un duh necurat. Relatarea Sfântului Evanghelist ne trimite și nouă un mesaj, ca atunci când avem necazuri și încercări, fie trupești sau sufletești, să ne apropiem de Dumnezeu cu credință vie și rugăciune stăruitoare, cerându-l ajutorul. Iar Dumnezeu, ca un părinte milostiv, ne va asculta rugăciunea, rânduindu-le toate spre folosul și mântuirea noastră și a semenilor noștri pentru care suntem datori să ne rugăm.

Venind în părțile Tirului și ale Sidonului, teritorii locuite de populații păgâne și de alt neam decât iudeii, Mântuitorul Hristos întâlnește o femeie cananeeancă din acele ținuturi, de neam siro-fenician, care cu multă durere în suflet se apropie de grupul lui Iisus și al ucenicilor, strigând către Domnul și rugându-L stăruitor să o asculte și să tămăduiască pe fiica ei, chinută cumplit de un duh rău.

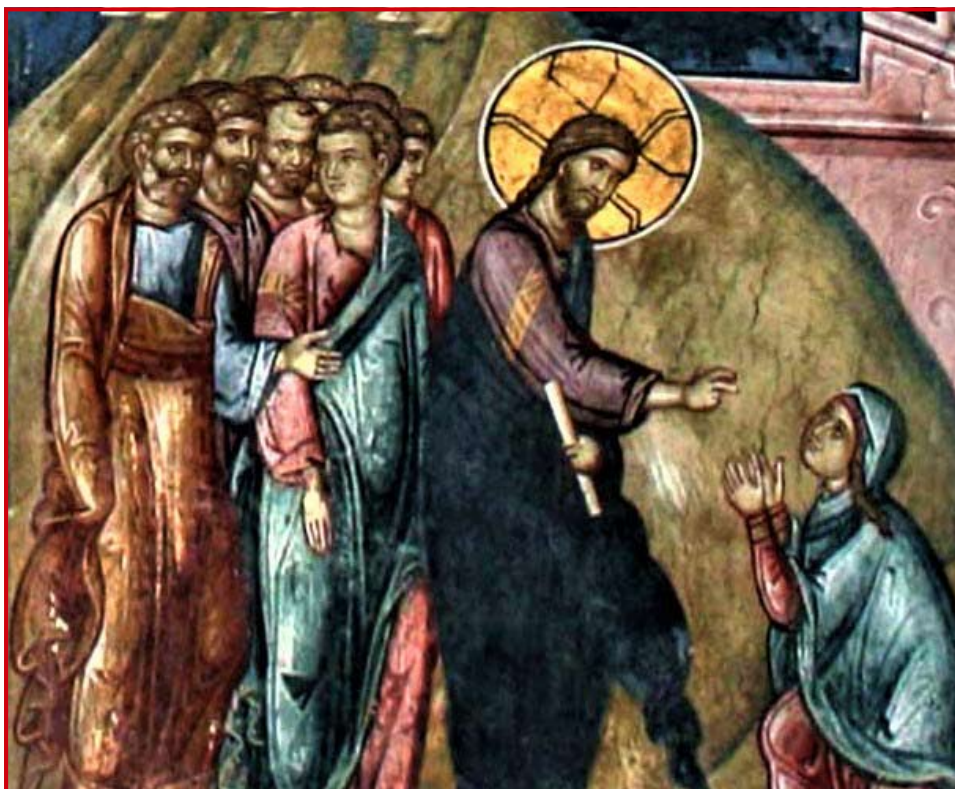
Auzise de Hristos, de puterea dumnezeiască și de minunile pe care le făcea, de aceea stăruitor și cu multă credință în suflet îl roagă să aibă milă de ea, să o miluiască, să o asculte, căci are o fiică bolnavă și neputincioasă și cu multă durere îi cere Mântuitorului să o vindece.

Reținem rugămintea acestei femei către Domnul: „Miluiește-mă, Doamne,

Model de credință

FEMEIA CANANEEANCĂ

Fiul lui David! Fiica mea este rău chinută de un demon”. Cananeeanca recunoaște în persoana lui Iisus pe Mesia, de aceea îi spune „Fiul lui David”. În acest strigăt al femeii se concentrează toată durerea ei de mamă, dar se întrezărește nădejdea ei, căci doar Domnul o poate izbăvi pe fiica ei de duhul cel rău.

Desigur, Mântuitorul o aude și îi înțelege durerea, dar nu-i dă momentan nici un răspuns, spre mirarea ucenicilor, care chiar Îi spun lui Iisus: „Dă-i drumul, Doamne, că strigă în urma noastră”. Aici Iisus are un tact misionar, vrea să-i încerce credința acestei femei și stăruința ei în rugăciune, ca apoi să o dea exemplu tuturor, ucenicilor și celor din jur, deși ea era din alt neam.

Mântuitorul afirmă pe de o parte principiul că misiunea Lui se adresează în primul rând oilor cele pierdute ale lui Israel, dar și neamurilor păgâne care sunt chemate să vină la cunoștința adevărului și la mântuire. De aceea, Mântuitorul

Hristos, ajungând în acele ținuturi, iese într-un fel din hotarele misiunii Sale, dar și femeia cananeeancă, străină și de altă credință, iese din păgânătatea ei prin credința în Hristos.

E bine să vedem aici caracterul universal al lucrării mântuitoare adusă lumii de Fiul lui Dumnezeu Cel Întrupat. Însuși Iisus a poruncit Apostolilor ca să meargă în toată lumea și să propovăduiască Evanghelia la toată făptura, deci și iudeilor și neamurilor păgâne; sau în altă parte zice: „Mergând învățați toate neamurile” sau „Mulți de la Răsărit și de la Apus vor veni și vor prânzi cu Avraam, Isaac, Iacov în Împărăția lui Dumnezeu”.

Deși tăcerea Domnului ar fi putut să-i aducă deznădejde femeii cananeence, vedem că ea nu părăsește rugăciunea, ci stăruiește mai mult, lasă sfiala la o parte, vine în fața Domnului și se închină zicând aceste cuvinte: „Doamne, ajută-mă!”. Pare că Iisus nici de data aceasta nu ar băga-o în seamă, deși ca Dumnezeu îi

înțelege durerea ce o purta în suflet. Îi spune, într-o formulă agreată de iudei, că „Nu este bine să iei pâinea copiilor și să o arunci câinilor” (cine nu era de neam iudeu, era numit câine).

Femeia nu-L contrazice pe Mântuitor, ci preluând deosebirea pe care o face Domnul dintre iudei și păgâni, răspunde cu înțelepciune, aducând un nou temei pentru a fi miluită de Hristos: „Așa este,

Doamne, dar și câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor”. Primind un astfel de răspuns, Hristos, surprins și încântat de înțelepciunea și credința acestei femei, o arată ca model de credință neclintită, dar îi și împlinește rugăciunea ei, vindecându-i fiica demonizată.

Și a zis Iisus: „O, femeie, mare este credința ta; fie ție precum voiești!” și s-a

tămăduit fiica ei în ceasul acela.

Învățăm din pilda femeii cananeence să-i cerem lui Dumnezeu ca iubirea Sa milostivă și puterea Sa tămăduitoare să se reverse asupra noastră, dar pentru aceasta El ne cere credință mare și neclintită, smerenie și rugăciune stăruitoare. Iată un mesaj al evangheliei de astăzi pentru noi toți. Amin! ❖

Părintele Eugen Morar

MITROPOLITUL BARTOLOMEU ANANIA

Valeriu Anania

(Bartolomeu Anania) (1921-2011)

a fost Arhiepiscop al Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolit al Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului.

S-a născut la data de 18 martie 1921, în comuna Glăvile, jud. Vâlcea. După școala primară, pe care a urmat-o în satul natal, s-a înscris la Seminarul Teologic Central din București, pe care l-a frecventat în perioada 1933-1941.

Un an mai târziu, s-a călugărit, la Măn. Cernica, fiind hirotonit apoi ierodiacon.

În 1944 s-a înscris la Facultatea de Medicină și la Conservatorul de Muzică din Cluj, unde, printre altele, a organizat și condus greva studențească contra Guvernului condus de Petru Groza și, totodată, antirevizionistă, împotriva celor care nu erau de acord cu revenirea Ardealului la România.

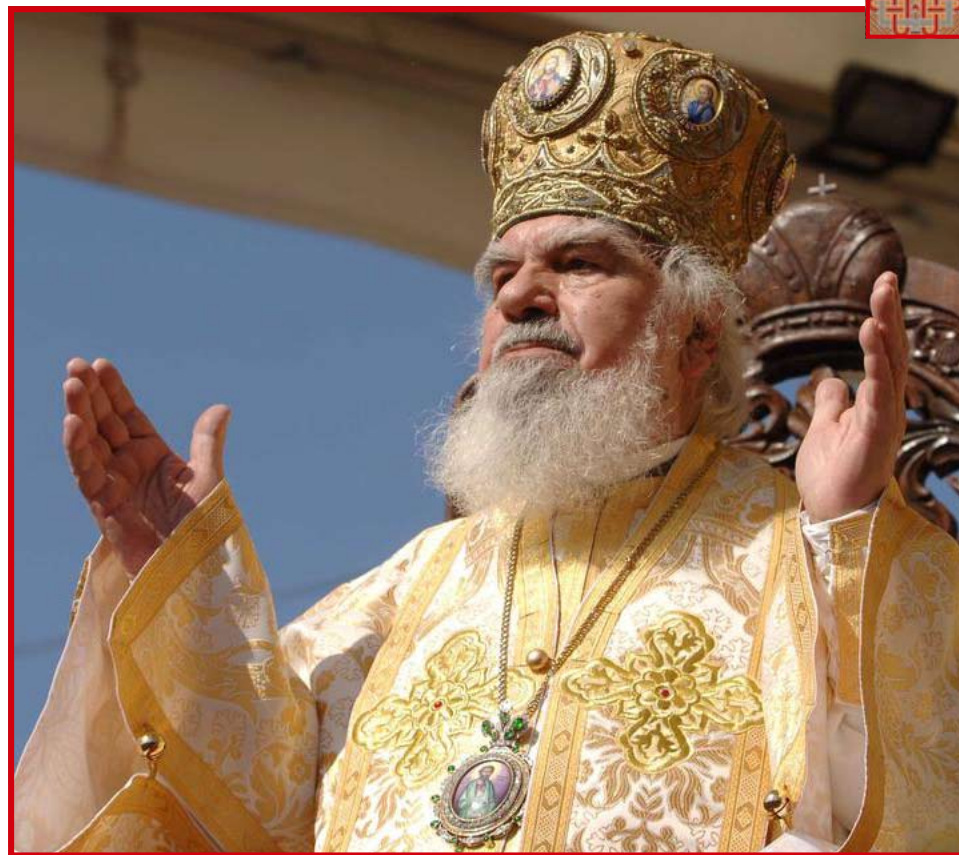
Și-a continuat studiile la Facultatea de Teologie din București și la „Academia Andreiană” din Sibiu, obținând licența în Teologie în 1948.

Până în 1958 a îndeplinit mai multe funcții în cadrul administrației patriarhale. Au urmat șase ani de temniță cruntă, în închisoarea de la Aiud, fiind supus așa numitelor activități de reeducare.

În 1966, la doi ani după eliberarea din închisoare, a fost trimis de către B. O. R. în S. U. A., unde a îndeplinit mai multe funcții în cadrul Arhiepiscopiei Ortodoxe Române. Zece ani mai târziu se întoarce în țară, unde va îndeplini funcția de director al Institutului Biblic până în 1982, anul în care s-a retras la Măn. Văratec, pentru a se dedica în totalitate scrisului.

Aici, în liniștea mănăstirii moldave, a lucrat vreme de 10 ani la diortosirea și adnotarea Sfintei Scripturi, după Septuaginta. Această muncă titanică s-a concretizat în tipărirea, în 2001, a ediției Bibliei la care lucrase atâta timp, operă care va deveni, de altfel, ediția jubiliară a Sfântului Sinod.

În data de 2 martie 2006 Sfântul

Sinod al Bisericii Ortodoxe Române l-a ridicat pe arhiepiscopul Bartolomeu la rangul de mitropolit al Mitropoliei Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului. Această nouă mitropolie, înființată canonic de către Sfântul Sinod la 4 noiembrie 2005, a fost trecută în Statut și i s-a stabilit denumirea de către Adunarea Națională Bisericească pe 1 martie 2006. A fost instalat oficial ca mitropolit la 25 martie 2006 de către un sobor de ierarhi în frunte cu Patriarhul Teoctist.

La 31 ianuarie 2011 veșnicia îl chema la ceruri.

O personalitate puternică, de o cultură enciclopedică, un mărturisitor și apărător al credinței care spunea cu demnitate și curaj ceea ce gândea și simțea.

Într-un cuvânt al P.S. Episcop Marcarie al Episcopiei Ortodoxe Române a Europei de Nord, transmis la împlinirea a șapte ani de la trecerea la cele veșnice a Părintelui Mitropolit Bartolomeu al Clujului, se spune: «Vlădica Bartolomeu era, totodată, un vizionar care înțelegea

dincolo de aparențe. Nu mult după ieșirea din comunism, a tras semnale puternice de alarmă cu privire la noile tendințe de încălcare a libertății și demnității poporului pe care l-a iubit atât de mult, și îl iubește în continuare, de unde este: „Sub masca libertății, a democrației, a îngăduinței, vor să ni-L smulgă pe Dumnezeu din suflet și rugăciunile de pe buze și din urechi”, spunea, profetic, încă din anii 2000, vrednicul de pomenire arhieru Bartolomeu. Și continua astfel: „De aceea trebuie să fim treji, noi creștinii, și Biserica noastră, pentru că vremurile încep să fie grele. Și vor fi din ce în ce mai grele! În numele libertății și democrației, se pregătesc crime morale și chiar fizice!” Înaltul Bartolomeu spunea atunci aceste lucruri pentru a ne întări și pregăti duhovnicește, gândindu-se la noi toți cu acea grijă și neliniște cu care comandantul de oști, care știa de ce e în stare inamicul, își lasă oastea și căpitanii, încă fără experiență, în fața unui mare război.» ❖

ÎNTÂMPINAREA DOMNULUI

Bucuria dreptilor la întâlnirea cu Dumnezeu

Ei aduc la Templu și jertfa de curățire rânduită, adică o pereche de turturele sau doi pui de porumbel. Aceasta are o semnificație duhovnicească deosebită, căci atât turturelele, cât și puii de porumbel simbolizează curăția și blândețea.

Dreptul Simeon așteaptă pe Mesia și-L primește în brațe pe Pruncul Iisus

La Templu, Fecioara Maria și Dreptul Iosif au fost întâmpinați de bătrânul Simeon care aștepta venirea lui Mesia, pentru că știa că nu va muri până nu-L va vedea cu ochii săi pe Unsul Domnului, adică pe Hristos, căci Duhul Sfânt îi vestise aceasta.

Despre Dreptul Simeon tradiția spune că era unul dintre cei 70 de înțelepți care au tradus din limba ebraică în limba greacă Vechiul Testament, la porunca regelui Ptolemeu al Egiptului, cu aproape 300 de ani înaintea nașterii Mântuitorului. Se zice că atunci când a tradus versetul 14 de la Isaia, capitolul 7, „Iată fecioara va lua în pântece și va naște fiu”, a înlocuit cuvântul fecioară cu tânără. A doua zi a găsit cuvântul schimbat în fecioară. Mirat, căci știa că nu este posibil ca o fecioară să nască, a vrut din nou să șteargă aceste cuvinte și să spună „iată femeia va lua în pântece”. Dar în acel moment a apărut îngerul Domnului, care l-a mustrat pentru necredința sa și i-a spus că, pentru că s-a îndoit de cuvintele profeției lui Isaia, nu va gusta moartea până ce nu va vedea și va ține în brațele sale pe Cel ce se naște din Fecioară, pe Hristos Domnul. Viețile Sfinților spun că bătrânul Simeon a așteptat cu dor venirea lui Hristos în lume, ducând o viață dreaptă și fără prihană, rugându-se lui Dumnezeu să miluiască lumea.

Binecuvântarea și prorocia Dreptului Simeon

Dreptul Simeon binecuvântează pe Pruncul Iisus și pe mama Sa, pe Fecioara Maria, și simte în Prunc prezența dumnezeiască și ca mulțumire rostește cuvintele: „Acum slobozește pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace, că văzură ochii mei mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor; lumină spre descoperirea neamurilor și slavă poporului Tău Israel.” „Acum slobozește pe robul Tău în pace” înseamnă: acum dezleagă-l de această așteptare, pentru că s-a împlinit ceea ce s-a dorit. Pruncul Iisus este o „Lumină spre descoperirea neamurilor” care urmează a fi cunoscută de neamuri, iar „Slavă poporului Tău Israel” înseamnă slavă poporului care a așteptat această lumină

Sfântul
Evanghelist Luca
ne relatează
că la 40 de zile
de la nașterea
lui Iisus,
Fecioara Maria
împreună
cu Dreptul Iosif
și cu Pruncul
s-au înfățișat,
potrivit tradiției
iudaice,
la Templu,
pentru a mulțumi
lui Dumnezeu
că le-a dăruit
un copil.

prin dreptii și prorocii Vechiului Testament. Aceste cuvinte de cerere și mulțumire au fost incluse în Slujba Vecerniei către sfârșit.

Sfântul Luca mai spune în Evanghelia sa, în capitolul 2, că Dreptul Simeon a făcut și o prorocie, vestindu-i Maicii Domnului ce avea să îndure sufletul ei când Mântuitorul va pătimi pentru noi pe cruce. Sfântul Luca spune că Dreptul Simeon a rostit către Maica Domnului cuvintele: „Prin sufletul tău va trece sabie, ca să se descopere gândurile din multe inimi”, prevestind astfel patimile Mântuitorului și suferințele Fecioarei Maria ca mamă. O iconă numită „Îmblânzirea inimilor împietrite” sau „Profeția lui Simeon” este prăznuită tot pe 2 februarie. Aici Maica Domnului apare fără Pruncul Iisus și cu șapte săbii care-i străpung pieptul: trei din partea stângă, trei din dreaptă și una de jos. Icoana „Profeția lui Simeon” simbolizează împlinirea profeției Dreptului Simeon și anume: „și prin sufletul tău va trece sabie” (Luca 2, 35). Dreptul Simeon și Prorocița Ana exprimă bucuria pe care o au Dreptii când se întâlnesc cu Dumnezeu.

La Templu se afla și o femeie, Prorocița Ana, care de 84 de ani era văduvă și care aștepta în post și rugăciune mântuirea lui Israel. Și ea a fost prezentă la momentul Întâmpinării Domnului și-L preaslăvește pe Dumnezeu, făcându-L cunoscut pe Prunc tuturor. Vedem că atât Dreptul Simeon, cât și Prorocița Ana exprimă o bucurie deosebită, aceea pe care o au Dreptii când se întâlnesc cu Dumnezeu, când trăiesc intens comuniunea cu Dumnezeu. În icona care reprezintă

această sărbătoare Prorocița Ana ține un pergament în mână, pe care scrie: „Acest prunc a adus cerul și pământul.” Înainte de nașterea lui Hristos, bărbații și femeile drepte în credință trăiau cu speranța venirii lui Mesia cel promis. Dreptii Simeon și Ana, ultimii credincioși din Legea Veche, au fost considerați vrednici de a-L întâmpina pe Mântuitorul în Templu.

Întâmpinarea Domnului, semnificația sărbătorii în cultul ortodox

În ortodoxie, la patruzeci de zile de obicei se botează pruncii și se îmbisericesc, adică sunt aduși în fața iconostasului și prezentați pentru a fi binecuvântați și pentru a sluji Domnului. Dacă este băiat atunci este adus și în Sfântul Altar și închinat la cele patru colțuri ale Sfintei Mese, cu speranța că atunci când va fi mare va deveni slujitor al Sfântului Altar sau măcar capul unei familii credincioase.

Această sărbătoare nu se referă doar la Taina Vechiului Testament și la întâlnirea Dreptului Simeon cu Mântuitorul lumii, ci ea ne cuprinde și pe noi, care în Biserică Îl întâmpinăm în mod real pe Dumnezeu, fiind, împreună cu ceilalți, în rugăciune către Domnul.

Sărbătoarea Întâmpinării Domnului este una din cele mai vechi sărbători religioase creștine. Avem slujbe închinare acestei sărbători, întocmite de sfinții episcopi Metodie din Patara (†312), Chiril al Ierusalimului (†360), Grigorie Teologul (†389), Amfilohie din Iconium (†394), Grigore de Nyssa (†400) și Ioan Gură de Aur (†407), dar ea este fastuos prăznuită începând cu secolul al VI-lea, din timpul împăratului Iustinian. ❀

SFINȚII TREI IERARHI, MARI APĂRĂTORI AI CREDINȚEI

Pe Sfinții Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur îi sărbătorim împreună în data de 30 ianuarie ca pe cei mai mari învățători și păstori ai Bisericii. Viața lor sfântă și învățăturile lor alcătuiesc dreptarele Ortodoxiei, vrednice de toată încrederea și lauda.

Pe lângă darul tălmăcirii Sfințelor Scripturi s-au învrednicit și de înalta treaptă a arhieriei, de aceea sunt cunoscuți sub numele de Sfinții Trei Ierarhi. Pomenirea aparține Sf. Vasile se face la 1 ianuarie, a Sf. Grigorie Teologul la 25 ianuarie, iar a Sf. Ioan Gură de Aur la 27 ianuarie și la 13 noiembrie.

De ce îi prăznuim împreună?

Spre sfârșitul secolului al XI-lea, la Constantinopol se iscuse o mare dispută legată de Sfinții Trei Ierarhi, oamenii întrebându-se care este mai mare. Unii îl cinsteau mai mult pe Vasile cel Mare, pe motivul că este înalt la cuvânt, alții îl înălțau pe Ioan Gură de Aur, zicând că este mai omenească învățătura lui și că îi îndreaptă pe toți, și-i îndeamnă spre pocăință prin dulceața graiului său, iar alții înclinau spre dumnezeiescul Grigorie, care i-ar fi întrecut pe toți prin înălțimea, frumusețea și cuvântărilor și scrierilor sale.

După câțiva ani de la declanșarea neînțelegerilor, cei trei sfinți au început să i se arate aievea, unul câte unul, episcopului Evhaitelor, Ioan Mauropous. În cele din urmă, în anul 1084, într-o vedenie, fericitului i-au apărut cei trei sfinți împreună.

Cuvintele pe care cei trei ierarhi i le-au adresat episcopului Ioan ne arată modul în care Sfinții conlucrează - cu Dumnezeu și între ei - așa cum și noi trebuie să ne unim, în cuvânt și în lucrare: „După cum vezi, noi la Dumnezeu una suntem și nici o vrajbă nu este între noi. Fiecare din noi, la timpul său, îndemnați de Duhul Sfânt, am scris învățături pentru mântuirea oamenilor. Cum ne-a insuflat Duhul Sfânt, așa am învățat. Nu este între noi unul întâi și altul al doilea. De chemi pe unul, vin și ceilalți doi. Drept aceea, sculându-te, poruncește, celor ce se învrăjdesc, să nu se mai certe pentru noi. Că nevoița noastră, cât am fost în viață și după moarte, a fost să împăcăm pe oameni și să aducem în lume pace și unire. Împreunează-ne, dar, făcându-ne praznic la câte trei într-o singură zi, și înștiințează cu aceasta pe creștini că noi, în fața lui Dumnezeu, una suntem.”

Astfel, episcopul Ioan a ales ziua de 30 ianuarie pentru prăznuirea comună a

celor Trei Ierarhi, stingându-se astfel și disputele din capitală.

Ce au în comun cei Trei Sfinți Ierarhi?

Există multe asemănări între Sfinții Trei Ierarhi, dintre care:

- ❖ toți trei au trăit în secolul al IV-lea, numit „veacul de aur” al creștinătății;
- ❖ toți trei s-au născut în familii evlavioase creștine și au avut parte de o educație aleasă, datorită mai cu seamă mamelor lor;
- ❖ toți trei și-au agonisit știința înaltă la cele mai vestite școli ale vremii, fiind pilde vrednice de urmat pentru ceilalți colegi ai lor, prin sânguința la învățatură și prin purtarea lor;
- ❖ toți trei, după isprăvirea învățaturii, au trăit o viață retrasă, în rugăciune stăruitoare și muncă;
- ❖ toți trei s-au împotrivit la început să primească Taina preoției, socotind că nu sunt îndeajuns de vrednici pentru o asemenea slujire în fața lui Dumnezeu și a oamenilor;
- ❖ toți trei au fost mari sprijinitori ai săracilor, orfanilor, bolnavilor și ai tuturor celor aflați în suferință, ridicându-se însă și împotriva bogaților și asupritorilor;
- ❖ toți trei au luptat, prin cuvânt și prin

scrisul lor, pentru lămurirea adevărilor de credință ortodoxă, împotriva rătăcirilor și credințelor deșarte;

❖ toți trei au fost mari predicatori și scriitori bisericești, lăsând posterității un număr mare de cărți de învățatură, alcătuind felurite cântări și rugăciuni; Sfinții Vasile și Ioan ne-au lăsat și Liturghiile care le poartă numele, mult asemănătoare între ele;

❖ toți trei au scris lucruri frumoase despre prietenie, iar chipul prieteniei dintre Sfinții Vasile și Grigorie rămâne o pildă mereu vie pentru creștini până astăzi.

Pentru meritele lor deosebite, Dumnezeu i-a ridicat pe cele mai de seamă scaune ierarhice ale vremii, pentru a răspândi de acolo cu și mai multă putere lumina adevărului dumnezeiesc, dovedindu-se a fi vrednici păstori ai credincioșilor lor.

Iar dacă ne întrebăm prin ce fapte s-a ridicat fiecare mai mult deasupra celorlalți, atunci se poate afirma că Sf. Vasile s-a distins prin organizarea așezămintelor de binefacere, Sf. Grigorie, prin știința și înțelepciunea cu care și-a scris lucrările teologice, iar Sf. Ioan, prin bogata sa lucrare de predicator și de tâlcuitor al Sfintei Scripturi. ❖

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 29 IANUARIE - 5 FEBRUARIE 2023

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 29.01	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Duminica a 17-a după Rusalii (a Cananencei) - Utrenia, Sf. Liturghie Vecernie cu Litie
Luni 30.01	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	†) Sfinții Trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur - Utrenia, Sf. Liturghie
Miercuri 1.02	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -20 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu; Vecernie cu Litie
Joi 2.02	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	(†) Întâmpinarea Domnului - Utrenia, Sfânta Liturghie
Vineri 3.02	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Vecernie
Sâmbătă 4.02	07 ³⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie; Parastas cu pomenirea celor adormiți
Duminică 5.02	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 33-a după Rusalii (a Vameșului și a Fariseului) Utrenia, Sfânta Liturghie